

- Przez **ukszałtowanie poziome** powierzchni Ziemi (litosfery) należy rozumieć :
- rozmieszczenie poszczególnych lądów na Ziemi,
  - przebieg linii brzegowej.

ROZMIESZCZENIE LĄDÓW NA ZIEMI

Współczesne rozmieszczenie lądów, a także oceanów na kuli ziemskiej jest efektem długotrwałej i bogatej w wydarzenia geologicznej historii Ziemi.

PRZEBIEG LINII BRZEGOWEJ

Linia brzegowa, której nie należy mylić z **wybrzeżem**, definiowana jest jako naturalna granica pomiędzy lądem a wodą (przy średnim stanie wody).

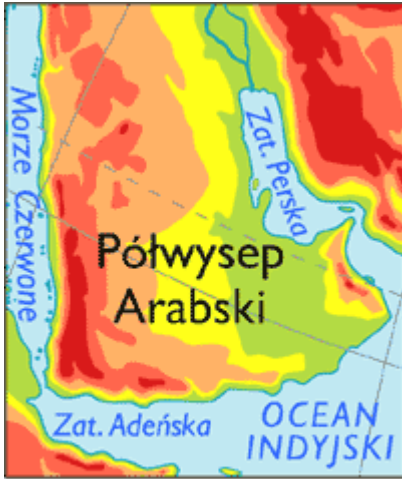
Urozmaicony wieloma czynnikami **przebieg linii brzegowej** pozwala wyróżnić części zwane **elementami linii brzegowej**. Zaliczają się do nich:

- po stronie **lądu** – wyspy, archipelagi, półwyspy, przylądki;
- po stronie **wody** – morza, zatoki, cieśniny.

Wyspa – ląd otoczony ze wszystkich stron wodą, mniejszy od najmniejszego kontynentu, np. Grenlandia – największa wyspa na świecie.

Archipelag – grupa wysp położonych blisko siebie, najczęściej mających wspólne pochodzenie, np. Archipelag Malajski.

500 0 500 1000 km

Półwysep – część lądu wysunięta w stronę akwenu (oceanu, morza, jeziora), z trzech stron oblana wodą, np. Półwysep Arabski.

Przylądek – najdalej wysunięty w morze fragment lądu na danym odcinku linii brzegowej, np. Przylądek Dobrej Nadziei lub Przylądek Igielny.

400 0 400 800 km